

Eskilstuna-kuriren n 26 jan. 1943. Den ofelbare

Vardagstryck

National Library
of Sweden

Den ofelbare.

Statsminister P. A. Hansson förstod att skörda äran av den märkliga order, som högkvarteret låtit utgå och som utgör ett vittnesbörd om svensk motståndsvilja under det fjärde krigsåret. Samtidigt hade han i remissdebatten en sammandrabbning med dr. Knut Petersson, vari han tyvärr åter dokumenterade den irritation över även en lugn och saklig kritik, som länge utmärkt hans parlamentariska person. Naturligtvis belönades han härför med de trognas hyllningar.

Det borde vara överflödigt att påvisa, varför en sådan kritik är nödvändig även i en situation, där regeringen vilar på majoritetsunderlag. Men tydligen behöver det inskräpas, att det alls inte finns någon grund att suspendera denna goda regel i fallet P. A. Hansson.

Utrikesminister Günther och justitieminister Westman ha ofta kommit i skottgluggen för sådant som förevarit inom deras respektive ämbetsområden. Och försvarsminister Sköld har en gång blivit föremål för ett utomordentligt kraftigt angrepp i L. O:s egen tidning, Fackföreningsrörelsen, vilket för övrigt synes ha tagit skruv. Men även sådana socialdemokrater, som inte tveka att ta till orda mot dessa ministrar, visa i allmänhet obegenhet att rikta några liknande förebräelser mot regeringschefen, ja, icke sällan förete de alla tecken till förskräckelse och djupaste indignation över att en sådan tanke överhuvud kan tänkas. Varför dessa högaktningfullt anlagda silkesvantar i det politiska umgänget med en man, som dock ytterst bär ansvaret för även de företeelser inom utrikes-, tryckfrihets- och försvarspolitik, som föranlett kritiken mot fackministrarna? Denna fråga blir ännu mer motiverad när man betänker, att P. A. Hansson själv säkerligen ingenting har emot att skjuta över detta ansvar helt på sina

fackministrar — och kanske offra några av dem om det skulle behövas.

Svaret kan inte gärna bli mer än ett. P. A. Hansson är farlig, dels emedan han är partiets ledare och såsom sådan har en hel del makt över dess tjänstemän och medlemmar, dels emedan han åtnjuter detta obestämbara något som kallas popularitet, och som har många olika ansikten. Och den svenska partimenighetens vördnad och skräck för populariteten är förvånansvärt stor. Excellensen Günther är egentligen att beklaga, ty såsom varande en allvarlig man anar han nog inte hur lätt han — på grund av sin brist på popularitet — kommer att offras om och när den stunden är inne att hans nuvarande understödjare finna detta fördelaktigt. Statsministern sitter som sagt tryggare. Den vida klicken kring honom utövar stundom sin tillbedjan i former, som kunna påminna om fromheten och vidskepligheten i en primitiv sekt.

Vare det oss fjärran att förmäna Sveriges nuvarande statsminister den aktning han åtnjuter. Han är en man med många goda egenskaper. Utan tvivel har han, liksom Thorvald Stauning i tiden, utfört en ganska märklig inrikespolitisk gärning. Det förklarar åtskilligt av hans auktoritet, resten har kanske hans apparition gjort. Han är precis så "lugn", så litet glimrande som svenska folket vill ha sin ledare. Men allt detta kvalificerar honom icke i och för sig till utrikespolitiker, liksom det på sin tid, och enligt vad det danska folket nu vet, icke heller kvalificerade Stauning. Tvärtom kan man våga påstå, att det som gör en man till en god inrikespolitiker ofta är att jämställa med hämningar då det gäller vederbörandes kvalifikationer i de andra, och trots allt större frågorna.

Förvisso har P. A. Hansson nedlagt stor omsorg och förtjänst om den nationella samingen. Liknande egenskaper hade emellertid också Stanley Baldwin på sitt sätt och han fullföljde

dem icke utan framgång, även om han icke var chef för en samlingsminister av samma typ som den svenska. Och ändå finns det icke något politiskt namn i England i dag, som är så fullkomligt glömt — där det icke är glömt är det föraktat — som Baldwins. Han var en "klok" man men mycket litet framsynt och i avsaknad av moraliskt mod att leda folket. I stället har Winston Churchill, som alla spottade på när han var Baldwins och Chamberlains kritiker, tillkämpat sig en starkare ställning än kanske någon annan engelsk politiker i modern tid. Det beror på, som man efteråt insett, att det var Churchill som hade rätt i sin kritik.

Man behöver därför icke tro, att P. A. Hansson skall komma att sluta lika illa som Stanley Baldwin; adelskap tar han i varje fall icke emot. Men man gör klokt i att komma ihåg, att förrän vi lyckats ta oss igenom den nuvarande brytningstiden, lära vi icke kunna formulera ett slutgiltigt omdöme om vare sig P. A. Hansson eller någon av hans kolleger. Mycket beror på om han förmår räta upp statsskeppet i det sista slaget i denna seglats. Och under tiden borde man besinna hur ofta det visat sig, att samtiden och folkgunsten dömd fel och att en statsmans definitiva reputation blivit en annan än den hans trogna uppvaktning älskade att rykta och vårda.

I varje fall borde man kunna komma överens om att P. A. Hansson har sitt svåraste jobb kvar, och att han vid utförandet av detta inte får berövas den pådrivare som en vaken kontroll och kritik innebär. Det är oroande att han så litet förstår att mottaga kritik. Ty detta är det farliga med alla skyddande personmyter, att de befria föremålet från tvånget att göra sitt bästa och ta den hänsyn till andras mening, som till sist ofta visat sig vara det som kvalificerat en stor statsman.

De, som så önska, kunna verkställa specialprenumeration på Eskilstuna-Kuriren till ett pris av 1 kr. Härför erhålles tio sådana nummer, som redaktionen tror kunna intressera. Avgiften inbetalas efter behag på postgiro, n:r 27788. Prenumerationen verkställles direkt hos Eskilstuna-Kurirens kontor. För varje tiotal nummer betraktas prenumerationen såsom förnyad om icke meddelande ingår om att den skall upphöra. För varje nytt tiotal nummer tillställles varje prenumerant inbetalningskort.

